

Ängshöken på Öland 2025

– inventering, bevakning, resultat

Länsstyrelsen
Kalmar län

ÄNGSHÖKEN PÅ ÖLAND 2025

Titel: Ängshöken på Öland 2025
Författare: Anders Åberg
ISBN:
Rapportnummer: 2026:01
Diarienummer: 10235-2023
Utgivningsår: 2026
Omslagsbild: Ängshökspår. Foto: Hannu Kiuttu

Förord

Denna rapport sammanfattar 2025 års inventerings- och skyddsarbete samt häkningsresultaten för den starkt hotade ängshöken på Öland.

Ängshöken är en prioriterad art inom ÅGP i Kalmar län. I maj 2024 beviljade Jordbruksverket samverkansprojektet "Biologisk mångfald i åker på Öland, 2024–2027". Syftet är att vidareutveckla metoderna för att skydd av vallhäckande fåglar. Samarbetspartner i projektet är Länsstyrelsen Kalmar län, BirdLife Sverige och LRF Sydost. Anders Åberg, Palustris AB, har varit anlitad av länsstyrelsen för samordning av inventering, bevakning, skydd och annat fältarbete inom projektet.

Denna rapport visar med all tydlighet att skyddsåtgärder krävs för att fortsätta den positiva utvecklingen vi sett de senaste åren. Ett stort tack för allt det ideella arbete som lagts ner på inventering, bevakning och skydd. Ett än större tack till er lantbrukare som lämnat rutor utan skörd och stått ut med det merarbete en åkermarkshäckning innebär.

Författaren svarar själv för de resultat, bedömningar och diskussioner som presenteras i rapporten.

Kalmar 2026-03-16

Jesper Hansson
Naturskydds-enheten, Länsstyrelsen Kalmar

Innehåll

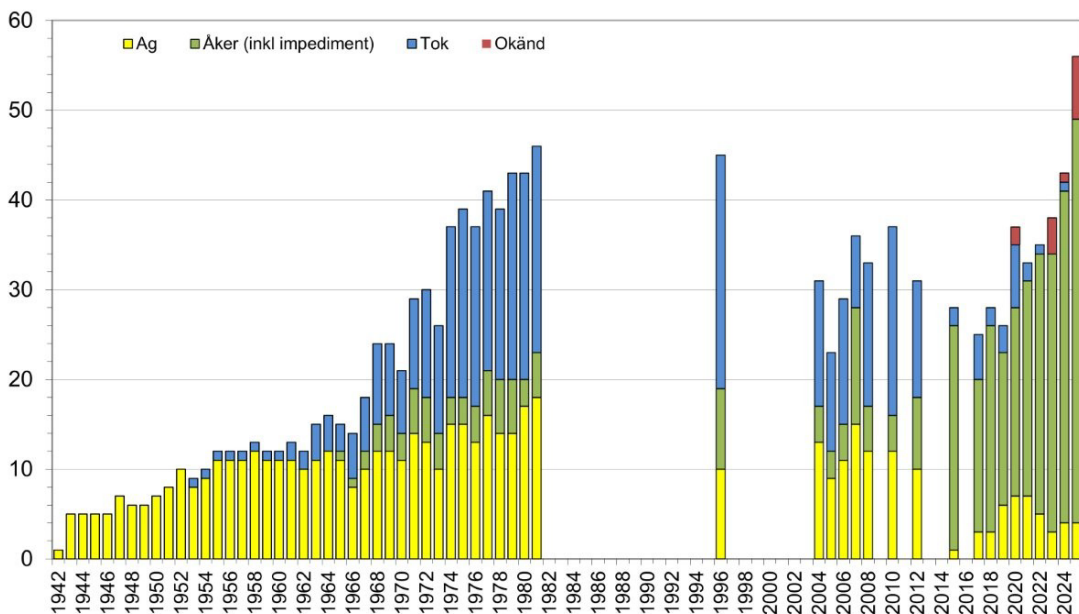
ÄNGSHÖKEN PÅ ÖLAND 2025	3
FÖRORD	1
ÄNGSHÖK ÖLAND 2025	3
Introduktion	3
Bakgrund	3
Samverkan och finansiering	4
Metoder	5
Inventering och bevakning	5
Skydd i vallåker	6
Skydd i spannmål	6
Drönare	6
Volontärer	7
Lantbrukare	7
Kolonihäckningar	7
Ringmärkning	7
GPS-loggrar	8
Ängshökens födoval	8
Årets resultat	9
Häckning i vallåker	9
Häckning i spannmål	9
Häckningar i agmyr	10
Impediment	10
Okänd häckningsbiotop	10
Kommunikation	12
Utåtriktade aktiviteter	12
Summering	13
Tack	14

Ängshök Öland 2025

Introduktion

Det långsiktiga målet enligt Åtgärdsprogrammet för ängshök 2011–2015¹ var en självreproducerande population (det vill säga 2 flygga ungar per par och år) på den nivå som rådde under stora delar av 1980- och 1990-talet med 40–45 häckande par på Öland och en svagt ökande population i övriga Sverige senast år 2025.

Med årets resultat med fler än 50 par och 102 flygga ungar på Öland kan vi anse att målen har nåtts. Sedan projektets start 2014 har fler än 500 ungar kommit på vingar på Öland. Av dessa kom strax över 300 från bon i åkermark med skyddsåtgärder. Antalet häckande par på Öland har varit fler än 40 per år sedan 2023. Antalet häckande par i övriga landet ökar också.

Figur 1: Antal häckande par på Öland 1942–2025 samt val av häckningsbiotop

Bakgrund

Ängshöken (*Circus pygargus*) är en markhäckande rovfågel. Dess utbredningsområde sträcker sig från västra Europa till Centralasien. De flesta övervintrar i Afrika söder om Sahara medan de östligaste populationerna övervintrar i Indien. I dess naturliga miljö häckar och jagar ängshöken i öppna landskap på heddar, grässlätter, i buskmarker eller i igenväxande våtmarker. Boet, som är mycket enkelt jämfört med de flesta rovfåglars, placeras i medelhög (30 – 60 cm) tät vegetation.

I Europa uppskattas populationen av BirdLife International till 69 700 – 110 000 häckande par vilket utgör något mindre än hälften av världspopulationen. Arten är inte globalt hotad men den europeiska populationen minskar framför allt på grund

¹ Rodebrand, S.2011. Åtgärdsprogram för ängshök 2011–2015

av att de naturliga häckningsmiljöerna försvinner och att det storskaliga jordbruket ökar. I västra Europa häckar nu de flesta ängshökar i åkermark, en förändring som har pågått sedan 1970-talet. I västra Europa är ängshökspopulationen i nuläget beroende av skyddsåtgärder av åkermarkshäckande fåglar². På Öland skedde den stora övergången till åkermark från agmyr och alvarmark mellan 2012 och 2015.

I Sverige häckar ängshöken framför allt på Öland men även i Östergötland, Västmanland, Uppland samt på Gotland. Tidigare har ängshöken häckat i Skåne. Den första dokumenterade häckningen av ängshök i Sverige är från 1942, ca 100 år efter den första dokumenterade observationen 1839. Efter att ha etablerat sig som häckfågel på Öland ökade antalet häckningar från några enstaka par på 1940-talet till ca 45 par på 1990-talet. Etableringen av ängshök på Öland gick långsammare än i övriga norra Europa. Den troligaste orsaken är avsaknad av lämpliga häckningsmiljöer i det hårt nyttjade öländska landskapet från 1800-talet fram till början av 1900-talet.

Historiska fynd av ängshök på Öland finns från Folkvandnings- (år 400 --550) och Vendeltid (år 550 – 800) i form av fossila fynd från Eketorps borg II och III. Ett medeltida fynd anses härröra från perioden 1170 – 1240.

På Öland häckade ängshöken fram till år 2012 mestadels i agmyr och tokbuskmark på Stora alvaret. Någon gång efter 2012 skedde en förändring i häckningsbeteende hos flera par. Agmyr och alvarmark övergavs och i stället började paren häcka i åkermark, främst i lusernvall. Förändringen i beteende medförde att häckningarna riskerar att förstöras av lantbruksmaskiner vid skörd.

Under 2013 kunde ett häckande par i åkermark räddas genom en privat överenskommelse med markägaren, genom att en ruta avsattes runt boet. Åtgärden mobiliserade en utökad satsning via åtgärdsprogram (ÅGP) för ängshök under 2014. Länsstyrelsen Kalmar län koordinerar sedan 2011 Åtgärdsprogrammet för ängshök, och har sedan dess arbetat för att bevara ängshöken som häckande fågel i Sverige, framför allt på Öland. Sedan 2014 har ängshökar som häckar i vall och spannmål skyddats med hjälp av att rutor av oslagen gröda har sparats. Sedan 2018 kompletteras de sparade rutorna med elnät. För spannmålshäckande par har boet vid behov skyddats av stängsel som har satts upp strax innan skörd i juli/augusti.

Samverkan och finansiering

Det mycket tidskrävande inventerings- och skyddsarbetet har utförts av personer anlitate av Länsstyrelsen, ett stort antal volontärer och berörda lantbrukare. I maj 2024 beviljade Jordbruksverket samverkansprojektet "Biologisk mångfald i åkermark på Öland", ett projekt som planeras pågå mellan 2024–2027. Syftet är att vidareutveckla metoderna för skydd av vallhäckande fåglar. Samarbetspartner i projektet är Länsstyrelsen Kalmar län, BirdLife Sverige och LRF Sydost. Stödet till projektet gör det möjligt att fortsätta och utveckla arbetet för skydd av åkermarkshäckande arter som ängshök. En utökning av projektet till att kunna skydda andra vallhäckande arter är en möjlighet utifrån den kunskap som tas fram.

² Arroyo, B., Garcia, J.T. and Bretagnolie, V. 2002. Conservation of the Montagu's harrier (*Circus pygargus*) in agricultural areas. *Animal Conservation* 5:283-290.

Projektet stöttas även ekonomiskt av Naturbutikens fågelskyddsombud, Petra Lundbergs stiftelse och BirdLife Sverige.

Ängshökshane. Foto: Hannu Kiuttu

Metoder

Inventering och bevakning

Urvalet av inventeringspunkter bygger på tidigare kända goda utsikts- och häckningsplatser, men även på inkomna observationer via artportalen och information i projektets kontaktnät. Inventeringsmetoden som används bygger på att inventeringspunkterna bevakas i totalt fyra timmar per tillfälle. Metoden är väl beprövad och används både på Öland och i övriga Europa³ ⁴. Studier har visat att hannarna som levererar mat till honan är borta som längst i fyra timmar. Inventeringen pågår under några dagar sista veckan i maj. Bevakning sker framför allt vid redan kända häckningslokaler men även nya områden bevakas.

Utöver de fasta bevakningspunkterna inkommer ett stort antal rapporter via Artportalen och genom personliga kontakter till de två projektsamordnarna.

Under häckningssäsongen bevakas alla skyddade bon löpande. Detta görs för att upptäcka om häckningar fortskrider eller om de avbryts. För de par som häckar i vallåker är det av extra vikt att veta om häckningen avbrutits. Om häckningen har

³ Rodebrand, S. 1996. Ängshöken (*Circus pygargus*) på Öland. *Calidris* 25:99-116.

⁴ Hardey, J., Crick, H., Wernham, C., Riley, H., Etheridge, B. and Thompson, D. 2009. Montagu's harrier *Circus pygargus*. *Raptors – a Field Guide to Surveys and Monitoring (Second Edition 2009)*, Stationery Office (TSO) Scotland.

misslyckats tas näten ner och lantbrukaren informeras direkt för att minimera den störning som rutorna utgör för efterkommande skördar.

Skydd i vallåker

På Öland häckar numera de flesta ängshöksparen i åkermark, framför allt i vallåker. Första vallskörden startar i slutet av maj, vilket är ungefär samtidigt som de flesta ängshökarna inleder sin häckning. Detta medför att det i månadsskiftet maj/juni är en kort tidsperiod där bona behöver lokaliseras samt stakas ut för att de inte skall förstöras under slåttern. För att kunna staka ut boet behöver vi känna till boets exakta placering. Tidigare har detta skett genom att observera den troliga boplatsen, för att sedan närma sig boet där den ruvande honan tros ligga. Efter att boet stakats ut och vallen runt boet slagits förses den kvarlämnade rutan med elstängsel. Den ruta som utgör buffertzonen för boet är sedan 2023 ca 10 x 10 meter. Det el-stängsel som sedan sätts upp runt den sparade rutan är 50 meter i omkrets vilket ger en ruta om upp till 12,5 x 12,5 meter. Den ruta som i praktiken lämnas av lantbrukaren vid skörd blir ca 15 x 15 m.

Skydd i spannmål

Ett mindre antal häckningar sker i åkrar med spannmål (korn, höstvetete, höstråg) eller raps. Skörden startar inte förrän i mitten av juli, så i dessa fall finns det mer tid till att hitta bon, jämfört med i vallåkrar. För häckningar i korn, där skörden startar i mitten av juli, är det oftast nödvändigt att sätta upp skydd runt boet. För häckningar i övriga spannmål kan det behövas skydd runt boet men flera häckningar de senaste åren, framför allt i höstvetete, har lyckats utan att boet har skyddats. Skyddet runt boet i spannmål utgörs av ett så kallat minknät som sätts i cirkel runt boet med en diameter om 1,5 meter. Den här typen av mindre nät runt boet sätts endast upp efter att ungarna har kläcks. Under 2025, har fem minknät i spannmålsåker använts, fyra i höstkorn och ett i höstvetete.

Drönare

Sedan 2023 har tester gjorts med drönare försedd med värmekamera för att lokalisera bon i vall. Bland annat testades hur mycket de ruvande honorna stördes av överflygningar. Resultaten visade att överflygning på 20 meter eller högre oftast accepterades. Under 2025 användes drönare både vid lokalisering av bon och övervakning under häckningen. För att kunna staka ut runt bon så är det nödvändigt att exakt lokalisera boet. Tidigare har det skett genom att bevaka boplatsen tills honan setts gå ned med bomaterial. Då kan riktning mot boet tas ut som sen används för att hitta boplatsen. Honan lämnar endast boet då hanen kommer med mat, vilket kan ta upp till fyra timmar. Detta har gjort att mycket tid har gått åt för att först lokalisera boet och sen hitta det för utstakning. Med hjälp av drönare kan boet hittas och exakt lokaliseras genom att systematiskt flyga över den åker där honan setts gå ned. Värmen från äggen och den ruvande honan observeras relativt lätt med värmekameran och GPS-koordinaterna för boplatsen erhålls från drönaren. I och med att GPS-koordinaterna erhålls för boplatsen så går det dessutom att staka ut boet på ett mer effektivt sätt, både vad det gäller när i tid och hur boplatsen nås. Eventuella körvägar i åkern kan till exempel användas för att minimera att det uppstår nya spår till boplatsen.

Under häckningstiden besöks alla bon regelbundet för att övervaka status. Har häckningen avbrutits plockas stängslet runt boet omedelbart ner och lantbrukaren kontaktas. För att konstatera att häckning fortgår har det tidigare varit nödvändigt att invänta tills att hanen kommer med matleverans till honan, vilket kan ta flera

timmar. Med hjälp av drönaren räcker det med en överflygning över boet för att se om honan ligger och ruvar, något som kan göras på bara några minuter. Inom fågelforskning och fågelskyddsarbete ökar användningen av drönare både för att effektivisera arbete samt minska störningar⁵.

Då vallskörden sammanfaller med tidpunkten för ängshökshäckningarna blev tillgången till endast en drönare med värmekamera en begränsande faktor. Därför inskaffades ytterligare en drönare så att två kunde användas 2025. Det finns fortfarande behov av att förbättra och utveckla användningen av drönare inom projektet. Även fler drönarpiloter behöver utbildas.

Volontärer

Ett 30-tal volontärer har i år deltagit i skyddsarbetet. Volontärer deltar i alla moment från inventering, bevakning under häckningen, uppsättning av nät/burar till nedtagning av nät/burar. Den mest arbetsintensiva perioden är vid inventeringen och lokaliseringen av bon i månadsskiftet maj/juni. Ängshöksprojektet har haft god extern exponering de senaste åren vilket hjälper i rekryteringen av nya volontärer.

Ett uppstartsmöte för volontärer hölls söndagen den 18:e maj i Stenåsa, Öland. Koordinering av volontärsarbete sker av de två samordnarna för Mörbylånga respektive Borgholms kommun. En Whatsapp grupp med ca 50 medlemmar fungerar som kommunikationskanal inom projektet. Arbete med volontärer har delvis justerats efter feedback från den enkät som gick ut till volontärerna förra året.

Lantbrukare

I år har 24 lantbrukare avsatt åkermark för häckande ängshök. De får via projektet ersättning för sitt skördebortfall och sitt merarbete. Under 2025 var ersättningen 2 500 SEK per ängshöksbo i vall och 1000 SEK i spannmål. Om häckningen misslyckas i ett tidigt skede och stängslet kan avlägsnas reducerades ersättningen.

Interaktionen med berörda lantbrukare är viktig för framgången i projektet. Utöver den kontakt som tas med lantbrukare i samband med häckningar så presenterades ängshöksarbete för lantbrukare på ett flertal lokala LRF-årsmöten under våren 2025.

Kolonihäckningar

Ängshöken häckar ofta i glesa kolonier (semi-kolonier) med par som häckar från under hundra meter upp till en kilometer från varandra. I år förekom flera kolonihäckningar med fem, fyra respektive tre bon. Den största kolonin var i år liksom tidigare i år i närheten av Kvinnsgröta.

Ringmärkning

Under 2025 ringmärktes 81 ungfåglar. Fåglarna får en traditionell aluminiumring samt en orange färgring med två tecken som kan avläsas på längre avstånd i fält. Ringmärkning sker endast i de bon som är skyddade med stängsel. Detta för att inte

⁵ Brisson-Curadeau, E et al. 2025 (2). A meta-analysis of the impact of drones on birds. *Frontiers in Ecology and the Environment*.

skapa stigar in till boplatsen som ökar risken för predation. Ringmärkningen sker i samarbete med och på Ottenby fågelstations licens från Naturhistoriska riksmuseet.

I år har 17 rapporter om iakttagna ängshökar inkommit från Öland som tidigare ringmärkts på Öland. Några av rapporterna rör samma fågel. Rapporter av fåglar ringmärkta på Öland har också rapporterats från; Skåne (3) Danmark (1), Östergötland (1) samt Coto Doñana, Spanien (1).

GPS-loggrar

Totalt har tio hannar försetts med GPS-loggrar mellan åren 2020 – 2023. Resultaten visar de olika flyttvägarna som Ölands ängshökar tar. GPS-positioner för de häckande hannarna har också kunnat användas för att få en bättre förståelse för ängshökarnas jaktrevir på Öland.

I år återvände en hane som fick sin GPS-utrustning 2023. Han började i år att häcka på sydöstra Öland i ungefär samma område där han häckat de två senaste åren. Det första boet i år prederades (troligen av brun kärrhök) och paret valde att häcka om ca 3 km från det första boet. Tyvärr hittades den GPS-försedda hanen död ca 1 km från boplatsen den 22 juni, innan äggen hade kläckts. Ett av de tre äggen kläcktes och honan lyckades föda upp ungen tills den nästan var flygfärdig, men dessvärre överlevde den inte. Rester av ungen hittades den 4:e augusti bara någon meter utanför inhägnaden runt boet.

Arbetet med de sändarförsedda fåglarna har gjorts i samarbete med forskare på University of Groningen, Nederländerna samt med Linnéuniversitetet, Kalmar. Diskussion förs inom projektet för en eventuell uppföljning för att förse fler fåglar med GPS-loggrar.

Ängshökens födoval

Spybollar från ängshök har samlats in under 2023, 2024 och 2025. Spybollarna innehåller osmälta bytesrester så som ben, hår eller delar av exempelvis insekter och insamlingen har skett för att kunna studera ängshökens födoval på Öland. Arbetet med insamling av spybollar initierades som ett examensarbete där en student från Linnéuniversitetet genomförde insamlingen under sommaren 2023⁶. Materialet har analyserats i samarbete med Dutch Montagu's Harrier Foundation (Grauwe Kiekendief Kenniscentrum Akkervogels). Analysen visar att ca 75 % av ängshökens föda på södra Öland utgörs av fåglar där majoriteten av fåglarna är sånglärka (Lindström, 2024). I och med att spybollar samlats in under tre års tid kommer vi kunna se om födoalet skiljer sig åt under säsongen samt över åren som studien pågått. Under 2025 har ett större antal spybollar samlats in och vi hoppas kunna se om födoalet vid häckningarna på södra Öland intill Stora alvaret skiljer sig från häckningarna längre norrut på ön.

⁶ Lindström, Clara, 2024. Breeding dietary preferences of an endangered raptor: the Montagu's Harrier: Öland's agricultural landscapes: a buffet of birds. Linnéuniversitetet

Årets resultat

De första ängshökarna dök som vanlig upp under den tredje veckan i april. Redan sista veckan i april hade fler par anlänt och börjat spelflyga på Öland. En jämförelse med tidigare år visar att första observation som rapporterats på artportalen inte förändrats sedan år 2000 medan antalet observationer den sista veckan i april ökat de senaste tio åren.

Inventeringsinsatser som görs inom projektet i andra halvan av maj lyckades lokalisera fler än 50 ruvande honor. Det exakta antalet är svårt att fastställa i och med att en del honor som fick sina bon förstörda eller prederade eller häckade om.

Tabell 1. Biotopval för häckande par på Öland 2025

Biotop	Häckande par	Lyckade häckningar	Flygga ungar
Vall	30	19	57
Spannmål	14	9	24
Agmyr	4	2	6
Impidement	1	1	2
Okänd	7	7	13
Summa	56	38	102

Häckning i vallåker

Antal häckningar i vall ökade något i år jämfört med förra året. Av de 30 par som upptäcktes häcka i vallåker skyddades 27 bon med stängsel (2024 skyddades 24 bon i vall). Av 26 skyddade bon lyckades 19 med häckningarna vilket gav 57 flygga ungar (för 2024 var siffrorna 16 resp. 47). Detta ger 2,1 flygga ungar/skyddat bo samt tre flygga ungar/lyckad häckning vilket är i paritet med tidigare års siffror.

Tre bon som placerats i vallåker stakades ut men prederades eller förstördes innan slåttern och därmed innan stängsling. Ett bo prederades troligen av markpredator. Ett bo trampades troligen sönder av rådjur medan det tredje boet förstördes av kraftigt regn i kombination med hårda vindar.

Häckning i spannmål

Häckningar i spannmål ökade jämfört med tidigare år. Totalt 14 häckningar lokaliserades i spannmålsfält. I höstvetete häckade tio par och fyra häckningar förekom i höstkorn. I och med att kornet börjar skördas redan i mitten av juli behövde alla häckningar i korn skyddas med minknät medan häckningarna i höstvetete, som skördas något senare, inte behövde förses med skyddsstängsel.

Av de 14 häckningarna i spannmål lyckades endast nio par att producera flygga ungar. Alla häckningar i korn lyckades medan häckningar i höstvetete klarade sig sämre och endast hälften av häckningarna lyckades. Av de fem misslyckade häckningarna i höstvetete trampades ett ner av rådjur medan de övriga fyra prederades troligen av markpredatorer.

Ungfågel i spannmålsåker. Foto: Hannu Kiuttu

Häckningar i agmyr

Endast två par lyckades med häckning i agmyr i år. Det är en nedgång mot tidigare år. Ett häckningsförsök som misslyckades gjordes i en agmyr på nordligaste delen av Öland där häckning aldrig förekommit tidigare.

Impediment

Ett par genomförde en lyckad häckning i ett litet impediment omgivet av vallåkrar. Boet var en del av en mindre koloni om totalt fyra par där tre av paren lyckades med häckningen.

Okänd häckningsbiotop

Varje år hittas flygga ungar som med stor sannolikhet kan konstateras att de inte kommer från något av de kända häckningarna. I år har totalt 13 flygga ungar kommit från sju bon som vi inte kunnat exakt lokalisera. Den mest troliga häckningsbiotopen för dessa ungar är spannmålsåkrar. En av häckningarna skulle kunnat ha varit i tokmark ute på Stora alvaret.

Övriga landet

Utanför Öland har det i år förekommit häckning i samma landskap som förra året; Gotland, Östergötland, Västmanland och Uppland.

- Gotland – inga riktade inventeringsaktiviteter men rapporter om lyckade häckningar i storleksordning som tidigare år
- Uppland – 6 par som fick ut nio flygga ungar
- Västmanland – 1 par som fick ut tre flygga ungar
- Östergötland – Totalt antal par som gick till häckning var tio stycken, varav åtta lyckades med sin häckning. Totalt fick dessa åtta par ut 20 ungar, varav tre av dem förolyckades och 17 av dem blev flygga.

Ängshöksunge. Foto: Hannu Kiuttu

Ängshökshane. Foto: Hannu Kiuttu

Kommunikation

Under året har flera aktiviteter gjort projektet och arten synligt för allmänheten:

Utåtriktade aktiviteter

- Presentation av användning av drönare i fågelskyddsarbete vid BirdLife Sveriges teknikseminarium i Uppsala, januari 2025.
- Presentation av ängshöksprojektet för Naturskyddsföreningen Kalmar april 2025
- Presentation av ängshöksprojektet för Linköpings fågelklubb oktober 2025.
- Presentation av projektet under evenemanget Folk och fåglar på Getterön
- Presentation på ett flertal lokala LRF årsmöten under våren 2025.
- Exkursion för allmänheten söndag den 3:e augusti i samarbete med Ölands ornitologiska förening hölls i närheten av Kastlösa där nyligen flygga ängshöksungar kunde studeras.
- En handledning för volontärsarbetet togs fram under våren 2025
- Information om projektet i BirdLife Sveriges monter på Falsterbo BirdShow, september 2025.
- Utställning om arbetet på naturum Ottenby under sommaren
- Intervju med en av projektets samordnare Clara Lindström i BirdLife Sveriges medlemstidning Vår Fågelvärd nr 2 2025, samt artikel om arten i Vår Fågelvärld nr 3, 2025
- Ängshöken är utsedd till "Årets fågel 2025" av BirdLife Sverige
- Projektet och ängshöken har uppmärksammats ett flertal gånger i BirdLife Sveriges sociala medier under året.

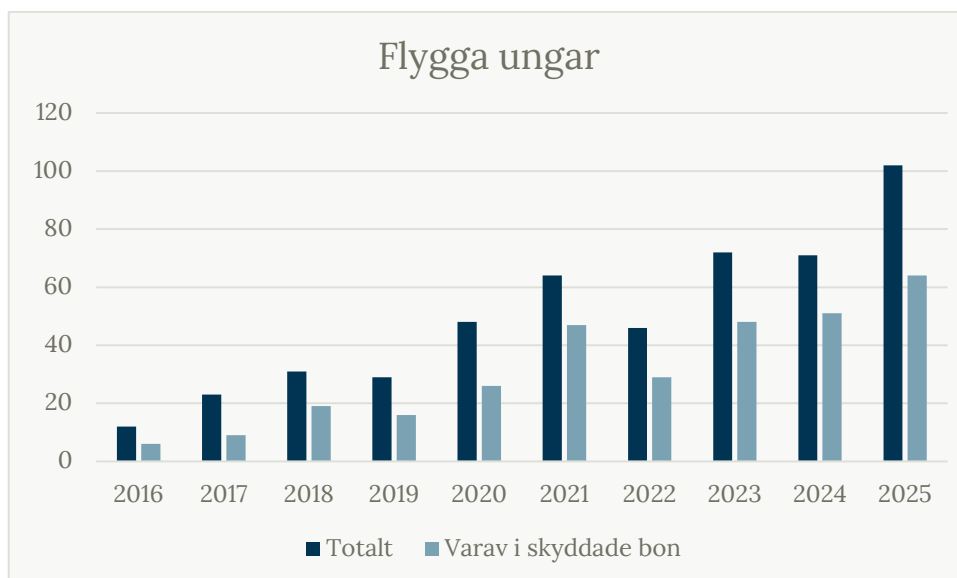
Summering

Årets resultat blev 102 flygga ungar från 38 lyckade häckningar på Öland (se tabell) samt minst 30 flygga ungar i övriga Sverige från cirka 20 lyckade häckningar. Totalt 64 ungar kom på vingar tack vare skyddsinsatserna på Öland. Den ökning vi ser mot föregående år har framför allt skett i Borgholms kommun där häckningarna i år stod för ca 40% av de flygga ungarerna.

Det totala antalet samtida par på Öland i månadsskiftet maj/juni uppskattas till fler än 50. De senaste årens goda resultat med runt 50 häckande par gör att målet för Åtgärdsprogrammet för ängshök 2011–2015 har uppnåtts. Trots det kvarstår behovet av skyddsåtgärder eftersom majoriteten av häckningar på Öland numera sker på åkermark, framför allt i vallåker.

För tredje året i rad har drönare försedd med värmekamera använts för att lokalisera bon samt följa häckningsframgången. Förutom att drönare spar både tid och resurser så minskar också behovet av att gå ut till bopplatsen vilket minskar antal störningstillfällen. Resultaten från användning av drönare är hitintills positiva och vi kommer de närmaste åren att kunna förbättra och optimera användningen för att minska resursåtgång samt störningar. I år har projektet haft tillgång till ytterligare en drönare vilket inneburit att tillgången till drönare inte varit begränsat som tidigare år.

År 2025 har sammanfattningsvis varit ett mycket bra år för ängshöken, med rekordsiffror i antal ungar som kommit på vingarna. Ökningen har framför allt skett i Borgholms kommun, där har antalet häckande par ökat jämfört med tidigare år, och de par som häckade har också lyckats bättre med att få ut flygga ungar än ängshöksparen på södra Öland. De flesta nya häckningarna i Borgholms kommun har tillkommit i närheten av tidigare kända häckningslokaler. Två nya häckningslokaler identifierades i år i Borgholms kommun. I år har arbetet varit effektivt med två samordnare som delat på arbetet på södra resp. norra Öland. Att vi ser en ökning av ängshökar i flera delar av landet är mycket hoppfullt och så småningom hoppas vi kunna fastställa att en populationsökning sker även i andra delar av Sverige. Vi ser fram emot en ny säsong med ängshöksarbete under våren 2026!

Figur 2. Utveckling av antalet flygga ungar av ängshök på Öland 2016–2025.

Tack

Ett stort tack riktar projektledningen till alla fantastiska volontärer som lägger tid och engagemang på denna fantastiska fågel. Vi tackar också er lantbrukare som, ibland med mycket kort varsel, ställer om och anpassar ert arbete efter häckande ängshökar.

Länsstyrelsen
Kalmar län